

اردوغان همزمان با تحرکاتی در محور اوکراین، به حاشیه خلیج فارس سفر کرد؛

دیپلماسی همه‌جانبه برای فرار از بحران

فرشاد گلزاری

بیش از یک ماه پیش بود که نتایج دور دوم انتخابات ریاست جمهوری ترکیه اعلام شد و در نهایت رجب طیب اردوغان با کسب ۵۲.۱۸ درصد آرا از دل مشارکت حدود ۸۳ درصدی شهروندان ترکیه به عنوان پیروز این رقابت سیاسی بیرون آمد. همان‌هنگام موضوعات مختلفی از سوی تحلیلگران موافق و مخالف وی و حزب عدالت و توسعه (AKP) مطرح شد. یکی از احتمالاتی که مطرح شد، به کار گرفتن مجدد مشیت آهنین علیه کردها بود که به نوعی عملیاتی شد و حالا در خارج از مرزهای ترکیه یعنی در سوریه و عراق شاهد اجرای عملیات گوناگون علیه جریان‌های کردی حاضر در این دو کشور هستیم. موضوع دیگر بحث تغییر و تحولات در ساختار کابینه ترکیه بود. اردوغان چندی پس از آنکه به پیروزی رسید، مولود چاوش اوغلو، وزیر خارجه ترکیه را کنار زد و هاگان فیدان که سکان سرویس اطلاعاتی ترکیه (میت) را در دست داشت، به جای وی برگزید و در نهایت ابراهیم کالین، سخنگوی اسبق دولت راراهی میت کرد. این تغییرات شاید بدیهی و معمول به نظر برسد؛ اما واقعیت این است که برگزیدن فیدان آن هم برای هدایت دستگاه دیپلماسی کشوری به نام ترکیه و در شرایط کنونی نظام بین‌الملل نشان می‌دهد که اردوغان به دنبال دستیابی به منافع بزرگتر و هدف‌گذاری کلان‌تر در این دوره از ریاست جمهوری خود است. بر همین اساس اگر به تحلیلگران و سبانه‌های آنها برگردیم می‌بینیم که آنها به درستی گفته بودند که اگر اردوغان پیروز انتخابات شود، سیاست خارجی ترکیه را تا حد زیادی گسترش می‌دهد و یا حداقل بیش از هر چیز بدان می‌پردازد. واقعیت در دنیای سیاست این است که هر رئیس جمهوری که از انتخابات کشورش با درصد آرای مقبولی به قدرت دست پیدا می‌کند، یک پشتوانه ملی را در پس خود می‌بیند و از رهگذر آن در

عرصه جهانی مجال فراختری برای تحرکات خود قائل است. اردوغان هم همسوی با این قاعده کلی، قرار است طی روزهای آینده به عربستان سعودی، قطر و امارات سفر کند. پس

اردوغان به دنبال آن است تا اوضاع را به سمتی هدایت کند که ابتدا از اهرم عضویت در ناتو، نقش آفرینی در اوکراین و سایر مسائل مانند استرداد اعضای پ.ک.ک استفاده کند و از سوی دیگر با اهرم مذهب (تنها عضو مسلمان ناتو) در منطقه، اعراب را با خود هماهنگ کند

میدان شده اما در هر حال با یک بحران اقتصادی دست و پنجه نرم می‌کند که شیرینی پیروزی در انتخابات را برای وی تلخ کرده است و بر همین اساس وی یک جبهه دیگر را در سیاست خارجی خود فعال کرده که نامش «پرونده اوکراین» است. دیدار اخیر اردوغان با ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهوری اوکراین به نوعی نشان می‌دهد که آنکارا صرفاً و همانند گذشته نمی‌خواهد در محیط منطقه‌ای حضور داشته باشد، بلکه چشم‌انداز اردوغان به سایر موارد هم دوخته شده است؛ به عنوان مثال پس از دیدار اخیر اردوغان و زلنسکی، یکباره الکساندر کامیشین، وزیر صنایع استراتژیک اوکراین اعلام کرد که کی‌یف و آنکارا تفاهم‌نامه‌ای برای توسعه تولید پهپاد در اوکراین امضا کردند که نشان از همکاری نظامی دو طرف و بهره‌برداری اقتصادی ترکیه از وضعیت اوکراین دارد. از سوی دیگر چندی پیش رهبران گردان آزوف که کرملین آنها را تروریست و جریانی منشعب از نئونازی‌های دانده، از ترکیه وارد کی‌یف شدند که واکنش تند روسیه را به همراه داشت. به موازات این روند هم روز گذشته (یکشنبه) نمایندگان کنگره آمریکا در نامه‌ای خطاب به آنتونی بلینکن، وزیر خارجه ایالات متحده به او هشدار داده‌اند

که اگر ترکیه بیش از این در مسیر عضویت سوئد در ناتو سنگ‌اندازی کند، ارسال تسلیحات به آنکارا را قطع می‌کنیم و حتی آن دسته از تسلیحات و تجهیزات نظامی که به این کشور ارسال شده را هم پس می‌گیریم. انباشت این مسائل به خوبی نشان می‌دهد که آنکارا و مشخصاً اردوغان به دنبال آن است تا اوضاع را به سمتی هدایت کند که ابتدا از اهرم عضویت در ناتو، نقش آفرینی در اوکراین و سایر مسائل مانند استرداد اعضای پ.ک.ک استفاده کند و از سوی دیگر با اهرم مذهب (تنها عضو مسلمان ناتو) در منطقه، اعراب را با خود هماهنگ کند. باید دید که حاکم آکسارای چگونه می‌خواهد این میزان از درهم‌تندگی سیاسی - اقتصادی و حتی اشتراکات و اختلافات امنیتی و اجتماعی را با هم مدیریت کند.

برگزیدن هاگان فیدان برای هدایت دستگاه دیپلماسی کشوری با شرایط ترکیه در شرایط کنونی نظام بین‌الملل نشان می‌دهد که اردوغان به دنبال دستیابی به منافع بزرگتر و هدف‌گذاری کلان‌تر در این دوره از ریاست جمهوری خود است

جهان نما

وزیر دارایی آمریکا در پایان سفر به پکن: گفتگوها در چین به رغم اختلافات جدی»، «گامی رو به جلو» بود
با اینکه به گفته وزیر دارایی آمریکا هنوز «اختلاف نظرهای چشمگیری» بین این کشور و چین وجود دارد، او سفرش به پکن و گفتگو با سران چین را «گامی به جلو» در روابط دو کشور توصیف کرد. جانت یلن در پایان سفر چهار روزه خود به چین مذاکرات را «مستقیم، اساسی و سازنده» توصیف کرد و گفت هر دو طرف بیشتر باید دیدگاه‌های هم آشنا شده‌اند. با این حال او تأکید کرد هیچ سفری نمی‌تواند یک‌شبه مشکلات را برطرف کند و افزود: «اما این سفر کمک خواهد کرد تا کانال ارتباطی پایدار و سازنده‌ای با تیم جدید اقتصادی چین برقرار شود.» او گفت هر محدودیتی در تجارت با چین در آینده به «شیوه‌ای شفاف» اعمال و فقط به حوزه‌هایی محدود خواهد شد که آمریکا «نگرانی‌های ویژه‌امیت ملی» دارد. وزیر دارایی آمریکا در حین این سفر از تحریم‌های چین برای شرکت‌های آمریکایی انتقاد کرد، از جمله کنترل هر چه بیشتر بر صادرات موادی که برای تولید تراشه (چیپ)‌های کامپیوتری ضروری هستند. یلن دوباره تأکید کرد که آمریکا با «اقدام‌های ناعادلانه تجاری» چین مقابله جدی خواهد کرد. وزیر بازرگانی چین در

پاسخ گفت «ماهیت روابط اقتصادی چین و آمریکا منافع دو جانبه برد-برد» است و جنگ اقتصادی برنده‌ای نخواهد داشت. هی لیفنگ، معاون نخست وزیر چین نیز یکی از مقام‌هایی که با خانم یلن دیدار کرد، اظهار تأسف کرد که «تفاوت غیرمنتظره» مثل پرواز بال‌های چینی در آسمان آمریکا به روابط دو کشور آسیب زده است. یلن بر ضرورت ارتباط بهتر برای غلبه بر چنین مشکلاتی تأکید و اضافه کرد جو بایدن روابط چین و آمریکا را از منظر منازعه قدرت‌های بزرگ نمی‌بیند. «ما فکر می‌کنیم دنیا برای ترقی هر دوی ما جای کافی دارد.»

درخواست سازمان ملل از ریاض برای آزاد کردن ۲ فعال سیاسی زن
گروهی از کارشناسان سازمان ملل از عربستان سعودی خواستند دو فعال زن به نام‌های «سلمی شهاب» و «نوره القحطانی» که به دلیل انتشار توییت به ده‌ها سال حبس محکوم شده‌اند، را آزاد کند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، گروه کاری بازداشت‌های خودسرانه، (تیمی از کارشناسان وابسته به دفتر کمیسیون عالی حقوق بشر سازمان ملل) در گزارشی اعلام کرد که احکام حبس صادر شده علیه سلمی شهاب و نوره القحطانی در پی انتشار چند توییت توسط آنها، خودسرانه بوده و این دو فعال زن سعودی باید آزاد شوند. کار گروه بازداشت‌های خودسرانه اعلام کرده است که شهاب و القحطانی به صورت خودسرانه بازداشت شده‌اند و غرامت مناسب، آزادی آنها نیست. این کارشناسان همچنین تأکید کردند که باید به آنها حق قابل اجبار برای دریافت غرامت مطابق با قوانین بین‌المللی اعطا شود.

طبق گزارش این تیم، شواهدی متوسق مبنی بر بدرفتاری با سلمی شهاب و رفتار غیر انسانی و غیر حرفه‌ای با وی در زندان وجود دارد و این بدرفتاری شامل: تهدید، توهین، آزار و اذیت و اتخاذ روش‌های نامناسب در بازجویی می‌شود. سلمی شهاب که جزو اقلیت شیعه در عربستان سعودی است، در حال ادامه تحصیل در مقطع دکترا در انگلیس بود که مقامات عربستان ژانویه ۲۰۲۱ هنگام حضورش در این کشور او را بازداشت کردند. طبق گزارش رسانه‌ها، وی پیش از برگزاری دادگاه ۲۸۵ روز در سلول انفرادی زندانی شد تا اینکه مارس ۲۰۲۲ توسط یک دادگاه تخصصی در پرونده‌های مرتبط با تروریسم به ۳۵ سال حبس محکوم شد. دادگاه عربستان سعودی نوره القحطانی را نیز به دلیل انتشار مطالبی در شبکه‌های اجتماعی به ۴۵ سال زندان محکوم کرده است. این اقدامات در حالی انجام می‌شود که برخی تحلیل‌ها نشان می‌دهد عربستان به دنبال بهبود وضع حقوق بشری خود است اما آنچه در زندان‌های این کشور رخ می‌دهد کاملاً دور از واقعیت است.

نمی‌توانیم آن را نادیده بگیریم. من استعفای کابینه را به پادشاه (ولیم الکساندر) تقدیم خواهم کرد و ته تصریح کرد که آنها ابتدا روند تجدید انتخابات را آغاز خواهند کرد و اظهار داشت که دولت فعلی تا زمان انتخابات موقت بر سر کار خواهد ماند. نخست‌وزیر هلند خاطر نشان کرد: «بیش از یک حزب در مورد سیاست‌های مهاجرتی اختلاف نظر دارند و این موضوع برای مردم مهم است. دولت ائتلافی چهار حزبی در هلند، به رهبری روته، متشکل از حزب خلق برای آزادی و دموکراسی (VVD)، اتحادیه دموکرات‌های مسیحی (CDA)، دموکرات ۶۶ (D66) و حزب وحدت مسیحی (CU)، از روز چهارشنبه گذشته تاکنون در مورد چگونگی محدود کردن تعداد مهاجران به کشور دیدار و گفت‌وگو کردند. رهبر حزب دموکرات مسیحی نیز اقدامات روته را غیرعقلانه خوانده است.

خبر

دولت ائتلافی هلند استعفا داد

مارک روته، نخست‌وزیر هلند اعلام کرد که دولت ائتلافی چهار حزبی این کشور به دلیل عدم موفقیت در مذاکرات درباره سیاست‌های مهاجرتی، استعفا داد. به گزارش آنا‌تولی، وی با بیان اینکه موضوع مهاجرت یک مشکل اجتماعی بزرگ است، گفت: حمایت سیاسی در دولت ائتلاف از بین رفته است، این یک وضعیت غم‌انگیز و یک واقعیت سیاسی است که ما

انصراف از خدمت سربازان اسرائیل در اعتراض به کودتای قضایی

در بایستی ارتش اعلام کردند که تا زمان توقف اصلاحات قضایی که مخالفان آن را «کودتای قضایی» می‌خوانند، در ارتش خدمت نمی‌کنند. این سربازان نامه مشترکی را برای یوآ و گالانت، وزیر جنگ رژیم صهیونیستی فرستادند و در آن اعلام کردند: قوانین شخصی شرم‌آوری تصویب شده که شکاف عمیقی را در ارتش ایجاد کرده است. طی هفته‌های اخیر پلیس اسرائیل محافظان قانون را بازداشت کرد. در حالی که امنیت شهروندان در خطر است چرخه رشد اقتصادی نیز از حرکت ایستاده است و عرصه بین‌المللی بی‌ثبات است. در این نامه آمده است: ما خدمت در بخش ذخیره ارتش را متوقف می‌کنیم و زمانی به وظیفه خود عمل می‌کنیم که دولت به نقش خود عمل کند.

سربازان ذخیره ارتش اسرائیل اعلام کردند: تا زمانی که اصلاحات قضایی متوقف نشود در ارتش خدمت نمی‌کنند. به گزارش شبکه خبری المیادین، رسانه‌های تل‌آویو اعلام کردند: بیش از ۴۲۰ سرباز ذخیره (یگان کماندوهای

خبر

حمله مخالفان به تجمع دگرباشان در تفلیس

جشنواره دگرباشان جنسی و جنسیتی در تفلیس، پایتخت گرجستان، با حمله گروه بزرگی از راست‌گرایان افراطی این کشور نیمه تمام ماند. به گزارش رویترز، حدود ۲۰۰۰ نفر از مخالفان این جشنواره با ورود به محوطه برگزاری و خشونت علیه پلیس و مأموران انتظامات، این مراسم را نیمه‌کاره گذاشتند. مخالفان راست‌گرای این جشنواره که یک کشیش مسیحی

ارتدکس هم در پیشاپیش آنها بود، پس از گلاویز شدن با پلیس و نیروهای انتظامی این جشنواره خود را به بالای صحنه مراسم رساندند و پرچم‌های رنگین‌کمانی را به آتش کشیدند. وزیر کشور گرجستان می‌گوید باز بودن دسترسی به محل برگزاری این مراسم به حمله‌کنندگان اجازه داده بدون عبور از مبادی پلیس خود را به محل برگزاری جشنواره برسانند. الکساندر داراخولیدزه، افزود: «ما توانستیم شرکت‌کنندگان در جشنواره و برگزارکنندگان را از محل تخلیه کنیم و هیچ‌کس آسیبی ندید.» سالومه زورابیشویلی، رئیس جمهوری گرجستان، در واکنش به این واقعه از حزب حاکم در این کشور، حزب رویای گرگی، انتقاد کرد و گفت رهبران این حزب با امتناع از محکوم کردن هواداران خود که به گفته او آشکارا علیه جامعه دگرباشان جنسی و جنسیتی - ال‌جی‌بی‌تی - دست به خشونت می‌زنند، زمینه‌ساز چنین رویدادهایی شده‌اند.

ابطال مجوز فعالیت بی.بی.سی در دمشق

نکردن «بی‌بی‌سی» از استانداردهای حرفه‌ای رسانه‌ای و تأکید آن بر انتشار گزارش‌های همراه کننده و غلط، این وزارتخانه تصمیم گرفت تا مجوز خبرنگار و فیلم‌بردار این رسانه را در سوریه باطل کند. وزارت اطلاعات سوریه همچنین مجوز خبرنگار «راديو بی‌بی‌سی» را باطل اعلام کرد. این وزارتخانه تصریح کرد: در طول جنگ سوریه از سال ۲۰۱۱ تاکنون، همواره «بی‌بی‌سی» گزارش‌های غیرواقعی و تخیلی درباره واقعیت‌های این کشور منتشر کرده است. گفته شده بی.بی.سی به انتشار گزارش‌های جانبدارانه در موضوعات جهانی به ویژه انتشار گزارش علیه محور مقاومت معروف است و بسیاری از دولت‌های جهان به خاطر این موضوع، مانع از حضور نمایندگان این رسانه در کشورشان شده‌اند.

دولت سوریه در پاسخ به انتشار گزارش‌های خلاف واقع و گمراه‌کننده از سوی بی‌بی‌سی، مجوز فعالیت آن را باطل کرد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، وزارت اطلاعات سوریه به بیانیه‌ای اعلام کرد: به خاطر تبعیت